

Date: 15th February-2025

NODAVLAT TASHKILOTLARI VA ULARNING IJTIMOYIY TARBIYADAGI O'RNI

Ramazonova Salomat Saidovna
Osiyo xalqaro universiteti o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada nodavlat tashkilotlarining jamiyatdagi o'rni va ularning ijtimoiy tarbiyaga ta'siri tahlil qilinadi. Nodavlat tashkilotlari davlat muassasalaridan tashqarida faoliyat yurituvchi mustaqil tashkilotlar bo'lib, ular ta'lim, tarbiya, ijtimoiy qo'llab-quvvatlash va jamiyatni rivojlantirish jarayonlarida muhim rol o'ynaydi. Maqolada ushbu tashkilotlarning maqsadi, funksiyalari, turli sohalardagi ahamiyati va ularning ijtimoiy tarbiyaga ta'siri haqida batafsil so'z yuritiladi.

Kalit so'zlar: Nodavlat tashkilotlar, ijtimoiy tarbiya, ta'lim, fuqarolik jamiyati, inson huquqlari, yoshlar tarbiyasi, ijtimoiy muhit.

Kirish

Zamonaviy jamiyatda fuqarolarning faolligi va ularning ijtimoiy rivojlanishdagi ishtiroki tobora ortib bormoqda. Davlat muassasalari bilan bir qatorda, nodavlat tashkilotlari ham ta'lim va tarbiya jarayonida katta ahamiyat kasb etmoqda. Nodavlat tashkilotlari ijtimoiy muammolarni hal qilish, aholining turli qatlamlarini qo'llab-quvvatlash, yoshlar va bolalarga tarbiya berish hamda ta'lim tizimining samaradorligini oshirish kabi vazifalarni bajaradi.

Bugungi kunda nodavlat tashkilotlari nafaqat rivojlangan mamlakatlarda, balki dunyoning ko'plab davlatlarida jamiyatning ajralmas qismiga aylanib bormoqda. Ushbu maqolada nodavlat tashkilotlarning ijtimoiy tarbiyadagi o'rni, ularning asosiy vazifalari va jamiyat rivojlanishiga qo'shayotgan hissasi haqida fikr yuritiladi.

Asosiy qism

Nodavlat tashkilotlarning mohiyati va funksiyalari

Nodavlat tashkilotlari (NNT) – bu davlat organlaridan mustaqil holda faoliyat yurituvchi, turli ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy sohalarda ishlaydigan notijorat tashkilotlardir. Ularning asosiy maqsadi jamiyat farovonligini oshirish, ijtimoiy muammolarni hal qilish va fuqarolik jamiyatini mustahkamlashdan iborat.

Nodavlat tashkilotlari quyidagi asosiy funksiyalarni bajaradi:

- **Ijtimoiy yordam va qo'llab-quvvatlash** – imkoniyati cheklangan shaxslar, yetim bolalar, nogironligi bor insonlar va kam ta'minlangan oilalarga yordam ko'rsatish.
- **Ta'lim va tarbiyani rivojlantirish** – yoshlar va bolalar uchun turli ta'lim dasturlari, tarbiyaviy loyihalar, o'quv seminarlarini tashkil etish.
- **Huquqiy ko'mak** – inson huquqlarini himoya qilish, aholiga huquqiy maslahatlar berish.
- **Ekologik targ'ibot** – atrof-muhitni muhofaza qilish bo'yicha tadbirlarni amalga oshirish.

Date: 15th February-2025

• **Madaniy va sport faoliyatini rivojlantirish** – sport musobaqalari, ijodiy loyihalar, madaniy tadbirlarni tashkil qilish.

Nodavlat tashkilotlarining ijtimoiy tarbiyadagi o‘rni

Ijtimoiy tarbiya jamiyatning har bir a‘zosini ijtimoiy hayotga moslashtirish, shaxsiy rivojlanishiga ko‘maklashish va jamiyatning umumiy farovonligini ta‘minlash jarayonidir. Nodavlat tashkilotlari ushbu jarayonda muhim rol o‘ynaydi.

1. **Yoshlar tarbiyasiga ta‘siri** Nodavlat tashkilotlari yoshlarning ijtimoiylashuviga yordam berish, ularning ma‘naviy va axloqiy tarbiyasini rivojlantirish uchun maxsus dasturlar ishlab chiqadi. Bu tashkilotlar turli treninglar, seminarlar va tarbiyaviy tadbirlar orqali yoshlarning hayotga tayyorgarligini oshiradi.

2. **Oilaviy tarbiyadagi roli** Oilaning jamiyatdagi o‘rni juda muhim bo‘lib, nodavlat tashkilotlari oilalarni qo‘llab-quvvatlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Ular otalar uchun tarbiyaviy maslahatlar beradi, oilaviy muammolarni hal etish bo‘yicha dasturlar ishlab chiqadi.

3. **Nogironligi bor shaxslar va yetim bolalar tarbiyasi** Nodavlat tashkilotlari nogironligi bor bolalar va yetim bolalarga yordam berib, ularning ta‘lim olishi, kasb-hunar egallashi va jamiyatga moslashuviga ko‘maklashadi. Maxsus ta‘lim dasturlari orqali bu bolalarning ijtimoiy hayotga qo‘shilishi ta‘minlanadi.

4. **Axloqiy va ma‘naviy tarbiya** Nodavlat tashkilotlari axloqiy va ma‘naviy tarbiyani rivojlantirishga qaratilgan turli loyihalarni amalga oshiradi. Ular yoshlarni vatanga sadoqat, odob-axloq qoidalariga rioya qilish, inson huquqlari va demokratiya tamoyillariga hurmat bilan qarash kabi qadriyatlarni shakllantirishga yo‘naltiradi.

5. **Ta‘lim tizimidagi roli** Nodavlat tashkilotlari ta‘lim sifati va inklyuziv ta‘lim tizimini rivojlantirishda ham muhim o‘rin tutadi. Ular maktab va oliy ta‘lim muassasalari bilan hamkorlik qilib, o‘qituvchilarning malakasini oshirish, yangi pedagogik metodlarni ishlab chiqish va ta‘limga innovatsion yondashuvlarni joriy qilishda faol ishtirok etadi.

6. **Ijtimoiy targ‘ibot va targ‘ibot kampaniyalari** Nodavlat tashkilotlari jamiyatda ijtimoiy tarbiyani mustahkamlash uchun turli axborot kampaniyalarini tashkil etadi. Masalan, sog‘lom turmush tarzini targ‘ib qilish, narkotik moddalar va jinoyatchilikka qarshi kurash bo‘yicha loyihalar amalga oshiriladi.

Nodavlat tashkilotlarning jamiyatdagi ahamiyati

Nodavlat tashkilotlari jamiyatda demokratik tamoyillarni rivojlantirish, ijtimoiy muammolarni hal qilish va aholining ijtimoiy faolligini oshirishda muhim rol o‘ynaydi. Ular fuqarolik jamiyatining rivojlanishiga xizmat qilib, davlat va jamiyat o‘rtasidagi aloqalarni mustahkamlashga yordam beradi.

Xulosa

Nodavlat tashkilotlari bugungi kunda jamiyatning rivojlanishida muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ular nafaqat ijtimoiy muammolarni hal qilish, balki ta‘lim va tarbiyani rivojlantirish, aholi ongini oshirish va jamiyatning barqaror taraqqiyotini ta‘minlashda ham faol ishtirok etmoqda. Ushbu tashkilotlarning faoliyati ijtimoiy tarbiyaning samaradorligini oshirishga, fuqarolik jamiyatining rivojlanishiga va har bir insonning ijtimoiy hayotda o‘z o‘rnini topishiga yordam beradi.

Date: 15th February-2025

ADABIYOTLAR:

1. Рамазонова, С. С., & Корёгдиев, З. О. (2023). XALQ PEDAGOGIKASI TUSHUNCHASINING TAHLILI VA UNING MANBAALAR: Ramazonova Salomat Saidovna Osiyo xalqaro universiteti magistranti, Qoryog'diev Zufar Oxunjonovich Ilmiy rahbar. *Образование и инновационные исследования международный научно-методический журнал*, (8), 198-202.
2. Saidovna, R. S. (2023). YOSHLARNI MILLIY QADRIYATLAR VA URF-ODATLAR ASOSIDA MA'NAVIY-MA'RIFIY DUNYOQARASHINI SHAKLLANTIRISHDA OILA-TA'LIM MUASSASASI VA MAHALLA HAMKORLIGINING AHAMIYATI. *Science Promotion*, 4(1), 279-287.
3. Saidovna, R. S. (2023). XALQ PEDAGOGIKASINING SHAKLLANISHIDA O'RTA OSIYO BUYUK MUTAFAKKIRLARI PEDAGOGIK G'OYALARINING O'RNI. *Science Promotion*, 4(1), 288-294.
4. Saidovna, R. S. (2025). O'SMIRLIK DAVRIDA KIMLIKNI SHAKLLANTIRISH. *The latest news and research in education*, 2(1), 114-119.
5. Saidovna, R. S. (2025). YOSHLIK VA RUHIY SOG'LIQ. *The latest news and research in education*, 2(1), 77-82.
6. Saidovna, R. S. (2025). O'SMIRLIKDAGI STRESS VA UNING PSIXOLOGIK TA'SIRI. *The latest news and research in education*, 2(1), 83-88.
7. Saidovna, R. S. (2025). IJTIMOIIY O'ZARO TA'SIR VA TENGDOHLAR ROLI. *The latest news and research in education*, 2(1), 89-94.
8. Saidovna, R. S. (2025). YOSH DAVRLARDA XULQ-ATVOR VA O'ZGARISHLAR. *The latest news and research in education*, 2(1), 70-76.
9. Saidovna, R. S. (2025). BOLALIK VA O'SMIRLIKDA O'ZLIKNI ANGLASH. *The latest news and research in education*, 2(1), 101-106.
10. Saidovna, R. S. (2025). EMOTSIONAL RIVOJLANISH VA O'ZINI ANGLASH. *The latest news and research in education*, 2(1), 107-113.
11. Saidovna, R. S. (2025). TA'LIM JARAYONIDA YOSHNING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI. *The latest news and research in education*, 2(1), 95-100.
12. Jo'Rayeva, D. O. (2024). EDUCATIONAL VIEWS OF PEDAGOGUES TOWARDS THE ENVIRONMENT. *Экономика и социум*, (4-1 (119)), 194-197.
13. Toymurodov, A. (2023, December). MODERN INTERPRETATION OF PSYCHODIAGNOSTICS AND PSYCHOCORRECTION OF EXTREME SITUATIONS. In INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE" SCIENTIFIC ADVANCES AND INNOVATIVE APPROACHES" (Vol. 1, No. 5, pp. 71-79).
14. Toymurodov, A. (2023). BASICS OF PROVIDING PSYCHOLOGICAL SERVICES TO MILITARY PERSONNEL. *Академические исследования в современной науке*, 2(24), 148-152.
15. Shuhratovich, T. A. (2025). PSIXOLOGIK TESTLAR TURLARI VA ULARNI QANDAY QO'LLASH. *Modern digital technologies in education: problems and prospects*, 2(1), 8-15.

Date: 15th February-2025

16. Abdurahmon, T. (2025). BOLALAR PSIXOLOGIYASINI O 'RGANISH ULARNING RIVOJLANISH JARAYONLARI. *Modern digital technologies in education: problems and prospects*, 2(1), 16-21.
17. Abdurahmon, T. (2025). STRESSNI EKSPERIMENTAL TAHLIL QILISH. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 2(1), 51-56.
18. Abdurahmon, T. (2025). XOTIRA VA ESLAB QOLISH JARAYONLARINI. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 2(1), 57-62.
19. Abdurahmon, T. (2025). PSIXOLOGIYADA QAROR QABUL QILISH JARAYONLARINI EKSPERIMENTAL TADQIQ QILISH. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 2(1), 1-7.
20. Abdurahmon, T. (2025). PSIXOLOGIYADA NEYROEKSPERIMENTLARNING AHAMIYATI. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 2(1), 14-20.
21. Abdurahmon, T. (2025). KOGNITIV PSIXOLOGIYA INSONNING ONG JARAYONLARI. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 2(1), 8-13.
22. Ravshanovich, A. O. HISSIY ZO 'RIQISHLAR VA OBSESSİYALARDAN XALOS BO 'LISH USULLARI VA TAVSIYALAR. *ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ ТАДҚИҚОТЛАР: ДАВРИЙ АНЖУМАНЛАР: 10-ҚИСМ*, 87.
23. Ikromova, S. (2023). CONCEPT OF IDEOLOGY AND FORMATION OF IDEOLOGICAL IMMUNITY IN YOUTH STUDENTS. *Modern Science and Research*, 2(6), 1223-1226.
24. Hojiyeva Nasiba Bahodirovna. (2024). Ta'lim jarayonida boshlang'ich sinflarda texnologiya fanini o'qitish muammosining yoritilish mazmuni. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 2(1), 200–206.
25. Hojiyeva Nasiba Bahodirovna. (2024). THE SIGNIFICANCE OF EDUCATIONAL TRAINING IN PRIMARY CLASSES. *МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА*, 2(2), 439–447.
26. Bahodirovna, H. N. (2023). BOSHLANG'ICH SINFLARDA ONA TILI O'QITISH METODIKASI FANINING METODOLOGIK VA ILMIY ASOSLARI.
27. Hojiyeva, N. (2023). METHODS OF TEACHING MOTHER TONGUE IN PRIMARY CLASSES SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL BASIS. *Modern Science and Research*, 2(9), 424-428.
28. Hojiyeva, N. (2023). THE SUBJECT AND TASKS OF THE METHOD OF TEACHING THE MOTHER TONGUE IN PRIMARY GRADES. *Modern Science and Research*, 2(10), 855-857.
29. Bahodirovna, H. N. (2023). BOSHLANG'ICH SINFLARDA ONA TILI O'QITISH METODIKASI FANINING PREDMETI VA VAZIFALARI.
30. Bahodirovna, H. N. (2023). TA'LIM JARAYONIDA BOSHLANG'ICH SINFLARDA TEXNOLOGIYA FANINI O 'QITISH MUAMMOSINING YORITILISH MAZMUNI. *PEDAGOGS jurnali*, 1(1), 209-209.
31. Bahodirovna, H. N. (2023). Methodological Foundations of Teaching the Science of "Education" in Primary Grades. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157), 1(9), 369-372.
32. Hojiyeva, N. B. (2023). MODERN METHOD IN TEACHING MOTHER LANGUAGE LESSONS-USING THE CACOGRAPHY METHOD. *American Journal of*

Date: 15thFebruary-2025

Public Diplomacy and International Studies (2993-2157), 1(10), 434-439.

33. Bahodirovna, H. N. (2024). DEVELOPMENT OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS BASED ON EDUCATIONAL COMPETENCIES. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(4), 203-208.*

34. Bahodirovna, H. N. (2024). AND ESSENCE OF THE EDUCATIONAL PROCESS. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 328-333.*

35. Bahodirovna, H. N. (2023). Prognosis of Placental Insufficiency in Pregnant Women Treated for Coronavirus. *Eurasian Medical Research Periodical, 20, 228-236.*

36. Hikmatovna, M. N. (2023). Goals and Tasks of Education. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157), 1(9), 360-362.*

37. Hikmatovna, M. N. (2023). BOSHLANG'ICH SINFLARDA TEXNOLOGIYA FANINI O'QITISH JARAYONIDA QO'LLANILADIGAN METOD VA VOSITALAR. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN, 1(5), 339-344.*

38. Hikmatovna, M. N. (2023). Tarbiyaning Maqsad Va Vazifalari. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157), 1(9), 386-388.*

39. Mahmudova, N. H. (2023). Influence of family environment on personal socialization. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157), 1(10), 440-446.*

40. Nigora Hikmatovna Mahmudova. (2023). BASIC TASKS OF TEACHING THE SCIENCE OF "EDUCATION" IN PRIMARY GRADES. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157), 1(10), 447-452.*

41. Hikmatovna, M. N. (2024). Shaxs kamoloti ijtimoiy-biologik hodisa, pedagogik jarayon obykti va subykti sifatida. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN, 2(1), 31-43.*

42. Mahmudova Nigora Hikmatovna. (2024). INFLUENCE OF FAMILY ENVIRONMENT ON PERSONAL SOCIALIZATION. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 164-170.*

43. Hikmatovna, M. N. (2024). CONTENT OF THE INTERNATIONAL ASSESSMENT PROGRAM. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN, 2(2), 88-94.*

44. Hikmatovna, M. N. (2024). Teaching of specialized subjects in primary education. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(2), 453-460.*

45. Hikmatovna, M. N. (2024). Boshlang'ich ta'limda mutaxassislik fanlarini o'qitish. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(2), 445-452.*

46. Махмудова Нигора Хикматовна. (2024). Преподавание профильных предметов в начальной школе. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(2), 436-444.*

47. Akbarovna, I. S. (2024). PSIXOLOGIK RIVOJLANISH BOSQICHLARI VA ULARNING AHAMIYATI. *Science, education, innovation: modern tasks and prospects, 1(3), 14-19.*

48. Akbarovna, I. S. (2024). QAYTA ISHLASH JARAYONI, XOTIRA, FIKRLASH VA MUAMMONI HAL QILISH. *Science, education, innovation: modern tasks and prospects, 1(3), 32-37.*

Date: 15th February-2025

49. Akbarovna, I. S. (2024). IJTIMOIY MUNOSABATLAR, GURUH DINAMIKASI VA INSONLARNING IJTIMOIY DAVRANISHLARI. Science, education, innovation: modern tasks and prospects, 1(3), 26-31.
50. Akbarovna, I. S. (2024). EMOTSIYALARNI TANISH, IFODALASH VA BOSHQARISH USULLARI. Science, education, innovation: modern tasks and prospects, 1(3), 20-25.
51. Икромова, С. А. (2024). ЭТАПЫ РАЗВИТИЯ ПСИХОЛОГИИ В ЖИЗНИ ЧЕЛОВЕКА. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 26-31.
52. Ikromova, S. A. (2024). INTELLEKT VA IQBOL: KOGNITIV PSIXOLOGIYA. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 99-104.
53. Икромова, С. А. (2024). ОСНОВНЫЕ ОБЩИЕ ПОНЯТИЯ И ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ПСИХОЛОГИИ. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 20-25.
54. Икромова, С. А. (2024). ПСИХОЛОГИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ МОЛОДЕЖИ И ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ КРИЗИСЫ. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 29-35.
55. Икромова, С. А. (2024). ПОЗНАВАТЕЛЬНЫЕ ПРОЦЕССЫ И ПАМЯТЬ ЧЕЛОВЕКА. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 59-65.
56. Ikromova, S. A. (2024). PSIXOLOGIK SALOMATLIK VA UNING JAMIYATDAGI ROLI. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 93-98.
57. Сайфуллаева, Н. Б. (2021). ВАЖНЫЕ АСПЕКТЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СИСТЕМЕ КЛАССНЫХ УРОКОВ. Вестник науки и образования, (15-3 (118)), 40-42.
58. Сайфуллаева, Н. Б. (2022). ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ДИДАКТИЧЕСКОГО ПРОГРАММНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ В ОБУЧЕНИИ МАТЕМАТИКЕ. In НОВЫЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ (pp. 10-12).
59. Сайфуллаева, Н. Б. (2023). РОЛЬ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ОБУЧЕНИИ КОМПЬЮТЕРНЫМ НАУКАМ. Universum: технические науки, (4-1 (109)), 41-43.
60. Сайфуллаева, Н. Б. (2023). ВАЖНОСТЬ МАТЕМАТИКИ И ЕСТЕСТВЕННЫХ НАУК ДЛЯ УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЫ: Сайфуллаева Нозима Баходировна, преподаватель кафедры “Теория начального образования”, Бухарский государственный университет. Город Бухара. Республика Узбекистан. Образование и инновационные исследования международный научно-методический журнал, (1), 305-307.
61. Сайфуллаева, Н. Б. (2023). Методы Организации Уроков Математики В Начальных Классах С Использованием Цифровых Технологий. Miasto Przyszłości, 35, 388-390.
62. Сайфуллаева, Н. Б. (2023). РОЛЬ МАТЕМАТИКИ В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ. PEDAGOGS jurnali, 1(1), 292-292.
63. Сайфуллаева, Н. Б. (2019). Роль дидактических игр в умственном развитии учащихся в математике начального класса. In INTERNATIONAL SCIENTIFIC

Date: 15th February-2025

REVIEW OF THE PROBLEMS OF PHILISOPHY, PSYCHOLOGY AND PEDAGOGY (pp. 102-106).

64. Сайфуллаева, Н. Б., & Марданова, Ф. Я. (2021). НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ОРГАНИЗАЦИИ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ ПО ВЫСШЕЙ МАТЕМАТИКЕ. Проблемы науки, 84.

65. Сайфуллаева, Н. Б. (2020). Важные особенности дидактических игр в процессе обучения математике в начальных школах. In ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ И ВОСПИТАНИЯ (pp. 60-62).

